

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului depus de Agenția Proprietății Publice,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Ion Potorac și Agenția Proprietății Publice, cu privire la anularea actului administrativ,

și acțiunea depusă de Agenția Proprietății Publice împotriva Consiliului municipal Chișinău cu privire la declararea nulității actelor administrative,

împotriva încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Centru,

*(Dosarul nr. 3r-90/25
PIGD Nr.2-19106124-01-3r-28032025)*

Depunerea apelului peste termenul prevăzut la art.232 alin. (1) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. T. Avasiloaie)
Curtea de Apel Centru (jud. V. Sîrbu, A. Braga, A. Cașcaval)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, recursul depus de Agenția Proprietății Publice,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat, *judcători*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 26 iunie 2019, Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” a depus o acțiune în procedura contenciosului administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, terț Ion Potorac cu privire la anularea actului administrativ.

2. Prin încheierea protocolară din 11 mai 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost atras în proces, în calitate de terț, Agenția Proprietății Publice.

3. La 6 iunie 2022, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de intervenție principală împotriva Consiliul municipal Chișinău cu privire la declararea nulității actelor administrative.

4. Prin hotărârea din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost respinsă acțiunea depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și acțiunea depusă de Agenția Proprietății Publice.

5. La 28 mai 2024, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

6. Prin încheierea din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Centru a fost declarat inadmisibil apelul depus de Agenția Proprietății Publice împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

7. La 4 martie 2025, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel cu adoptarea unei noi încheieri prin care cererea de apel să fie declarată admisibilă.

8. În argumentarea recursului a indicat că la 28 februarie 2025, prin intermediul poștei electronice, a recepționat o scrisoare de însoțire, prin care au fost informați despre inadmisibilitatea apelului declarat de Agenția

Proprietății Publice, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin.(1) din Codul administrativ, fără a fi anexată vre-o încheiere a Curții de Apel Chișinău. Despre încheierea nominalizată supra, Agenția Proprietății Publice a luat cunoștință accesând rubrica încheierile instanței, de pe portalul instanțelor de judecată.

9. A menționat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată. Or, dispozitivul hotărârii a fost emis la 16 aprilie 2024, iar prin intermediul cancelariei Agenției, cu scrisoare de însoțire, a fost înregistrat 27 mai 2024. Prin urmare, Agenția Proprietății Publice a contestat hotărârea cu cerere de apel nemotivată la data de 28 mai 2024, ziua imediat următoare din momentul înștiințării. Mai mult decât atât, în prezenta speță, instanța de fond a emis dispozitivul hotărârii cu grave abateri de la procedură. Astfel, la data de 24 mai 2023, ora 12:00, fiind alocat timp pentru etapa replici, ședința de judecată nu a avut loc la solicitarea judecătorului, cu mențiunea că vom fi citați suplimentar pentru o altă ședință. Acest lucru nu s-a întâmplat, o altă notificare nu a fost expediată, iar instanța a emis hotărârea după o bună perioadă de timp, adică la 16 aprilie 2024. În situația descrisă, instanța a emis hotărârea, fără a respecta procedurile legale de citare și notificare a părților, ceea ce constituie o încălcare a dreptului la un proces echitabil și a principiului contradictorialității, în temeiul art. 43 din Codul administrativ.

10. A subliniat concluzia instanței de apel, precum că apelul a fost depus după expirarea termenului legal, iar repunerea în termen partea apelantă nu a solicitat. Or, conform art. 65 alin. (2) din Codul administrativ, cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise. În consecință, Agenția Proprietății Publice nu a identificat careva impedimente pentru a fi înlăturate, iar cererea de apel nemotivată a fost depusă în termenul stabilit de art. 232 din Codul administrativ.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 241 alin. (1) din Codul administrativ:

„Încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.”

12. Art. 241 alin. (3) din Codul administrativ:

„Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

13. Art. 242 din Codul administrativ:

„Recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.”

14. Art. 243 alin. (2) din Codul administrativ:

„Instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.”

15. Art. 191 alin. (5) lit. b) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, a deciziilor și a încheierilor curților de apel.”

16. Art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ:

„Examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.”

17. Art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ:

„Apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art.232 alin. (1).”

18. Art. 232 alin. (1) din Codul administrativ:

„Apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis hotărârea contestată transmite neîntârziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărârii, instanței de apel.”

19. Art. 63 alin. (1) din Codul administrativ:

„Calcularea termenelor în procedura administrativă se efectuează în conformitate cu prevederile art. 383–390 din Codul civil.”

20. Art. 385 alin. (1) din Codul civil:

„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

21. Art.65 alin. (1) din Codul administrativ:

„Dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.”

22. Art. 24 alin. (1) din Codul administrativ:

„Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

23. Cu referire la termenul de declarare a recursului prevăzut de art. 242 din Codul administrativ, instanța de recurs reține că autoritatea publică recurentă a respectat acest termen, or, încheierea Curții de Apel Centru pronunțată la 17 februarie 2025, a fost expediată pentru notificare participanților la proces, prin intermediul poștei electronice la 11 martie

2025 (f.d.137, Vol. II). Autoritatea publică recurentă a depus recursul la 4 martie 2025.

24. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând prevederile art. 243 alin. (2) din Codul administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acesteia.

25. Cercetând starea de fapt în baza materialelor și lucrărilor dosarului, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că prin hotărârea din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” și acțiunea depusă de Agenția Proprietății Publice

26. La 28 mai 2024, Agenția Proprietății Publice a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

27. Curtea de Apel Centru prin încheierea din 17 februarie 2025 a declarat inadmisibil apelul depus de Agenția Proprietății Publice împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pe motiv că apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit de art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

28. Agenția Proprietății Publice a criticat soluția instanței de apel, indicând că a recepționat dispozitivul hotărârii la 27 mai 2024, iar la 28 mai 2024 a depus apel nemotivat.

29. Efectuând controlul judiciar al încheierii din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, instanța de recurs constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, or, în corespundere cu art. 236 alin. (2), lit. d) din Codul administrativ, apelul se declară inadmisibil în special când apelul a fost depus după expirarea termenului stabilit la art. 232 alin. (1).

30. Articolul 232 alin. (1) din Codul administrativ prevede expres că apelul se depune în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

31. În acest context, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea

nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Prin urmare, neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

32. Instanța de recurs menționează că termenul de procedură instituit de legiuitor este prevăzut de o normă imperativă și trebuie executat întocmai. Astfel, art. 232 alin. (1) din Codul administrativ stipulează că începutul curgerii termenului de depunere a apelului este determinat doar de un singur eveniment – de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

33. Coroborând prevederile art. 63 alin. (1) din Codul administrativ cu art. 385 alin. (1) din Codul civil, se constată că în condițiile speței începutul curgerii termenului de depunere a apelului este ziua imediat următoare datei calendaristice pronunțării dispozitivului hotărârii, adică ziua de 17 aprilie 2024, iar ultima zi fiind data de 16 mai 2024, inclusiv.

34. Din materialele dosarului rezultă cu certitudine că Agenția Proprietății Publice nu s-a conformat prevederilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, or, apelul a fost depus la 28 mai 2024.

35. Astfel, este în afara oricărui dubiu că autoritatea recurentă nu a depus apelul în termenul legal prevăzut la art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, deși, de la momentul pronunțării dispozitivului hotărârii a dispus de timp suficient și rezonabil pentru a face uz de acest drept procedural și a prezenta apelul în interiorul termenului legal.

36. În urma celor constatate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că neexercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în modul expres prevăzut și în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

37. Cu privire la acest aspect, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat în cauza Van Harn v. Germania (nr.7557/03 din 11 septembrie 2007) că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție.

38. Completul de judecată evidențiază că termenul de depunere a apelului este un termen imperativ și de decădere, iar în cazul nerespectării acestui termen, instanța de apel în temeiul art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ urmează să-l declare inadmisibil. În așa mod, soluția instanței de apel, de a declara apelul inadmisibil, este în concordanță cu prevederile

art. 236 alin. (2) lit. d) din Codul administrativ, or, termenul de depunere a apelului este imperativ, iar prelungirea acestuia ar încălca principiul securității raporturilor juridice.

39. În lumina acestor circumstanțe, instanța de recurs ajunge la concluzia că instanța de apel întemeiat a declarat inadmisibil apelul depus de către Agenția Proprietății Publice împotriva hotărârii din 16 aprilie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

40. În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul depus de către Agenția Proprietății Publice.

Menține încheierea din 17 februarie 2025 a Curții de Apel Centru, emisă în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea de Stat „Calea Ferată din Moldova” împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți Ion Potorac și Agenția Proprietății Publice cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Gheorghe Stratulat